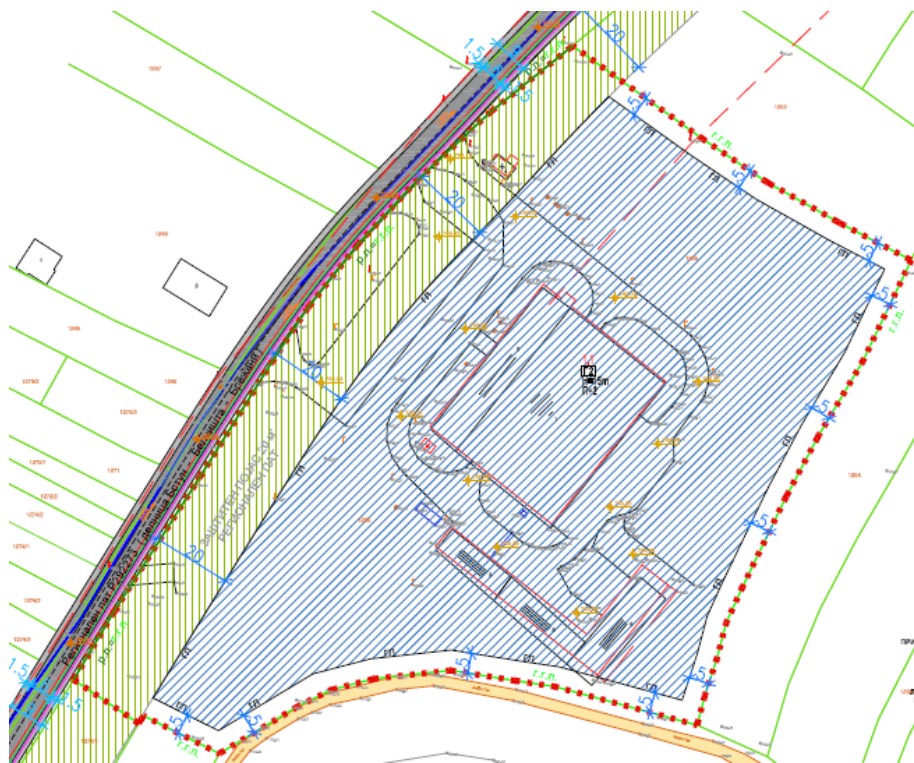

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ЗА ЛОКАЛНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ГП-1.1 СО НАМЕНА Г2-ЛЕСНА И НЕЗАГАДУВАЧКА ИНДУСТРИЈА НА КП 1289 КО БЕЛЧИШТА, ОПШТИНА ДЕБРЦА

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Ноември, 2018 година

Со цел навремено да се согледаат можните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,
Љупчо Аврамовски, дипл. економист,
Игор Кукуловски, дипл. инж. по заштита на животна средина,
Кети Андонова, техничка контрола.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 07-10997/2 од 26.12.2012 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје
Управител
Емил Стојановски

*Кога се користи овој документ како корисена литература треба да се цитира како што следи: КД Енвиро Ресурси ДОО Скопје, Нацрт извештај за стратегиска оцена на животна средина за ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца.
Документот не смее да се печати и презентира во целина или во делови без согласност на КД Енвиро Ресурси ДОО Скопје.*

Имајќи предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена врз животната средина за ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

Р Е Ш Е Н И Е

За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 68 став (3) од Законот за животна средина на Република Македонија со тоа што има положен испит за Експерт за стратегиска оцена на животната средина како и е вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена врз животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје
Управител

Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Скопје

Број 07-10997/2
26.12. 2012, година

П О Т В Р Д А

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

СТОЈАНОВСКИ Душан ЕМИЛ дипломиран инженер по заштита на животната средина од Скопје, роден на 01.03.1975 година во Скопје, Република Македонија, на ден 28.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10, 124/10; 51/11 и 123/12).

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер,
М-р Abdilaqim Adem

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Архивски бр. 07-23/21

Дата: 14.01.2011

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно планирање

Бул. "Гоце Делчев" 66
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс (02) 3220 165
Е-пошта: infoeko@moepp.gov.mk
Сайт: www.moepp.gov.mk

П О Т В Р Д А

Се потврдува дека АВРАМОВСКИ Методија ЉУПЧО дипломиран економист од Скопје, роден на 01.03.1953 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 30.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина за да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава привремено за да му служи на споменатото лице, додека да се подготвува потврдата за положен стручен испит за експерт за стратегиска оцена на животната средина која се издава согласно членот 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10 и 124/10).

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Број: 0805-50/150020170288169

Датум и време: 24.10.2017 г. 13:14:05

/Електронски издаден документ/

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ
Вид на субјект на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	микро
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	419.900,00
Уплатен дел MKD:	419.900,00
Вкупно основна главнина MKD:	419.900,00

Број: 0805-50/150020170288169

Страна 1 од 3

СОПСТВЕНИЦИ	
Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ.КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00
ЕМБГ/ЕМБС:	5976111
Име и презиме/Назив:	Друштво за трговија и услуги ГЛОБАЛ ПРОЕКТ МЕНАЏМЕНТ КОНСАЛТИНГ ДООЕЛ Скопје
Адреса:	ВЕЉКО ВЛАХОВИЌ бр.22А-1/3 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Основач/сопственик
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00

ДЕЈНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Посредување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продажба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина
Тип на овластување:	Неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет

Ограничувања:	*
Овластено лице:	Управител

ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ	
КОНТАКТ	
E-mail:	contact@enviroresources.com.mk

Напомена:

Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Македонија

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Број: 0809-50/150120170065516

Датум и време: 25.10.2017 г. 10:47:06

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил:

Овластено лице:

Содржина:

	Вовед	12
1.	Цели на Планскиот документ	15
1.1	Цели на заштита на животната средина	16
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	19
1.3	Употребена методологија	20
1.4	Законодавна рамка	21
1.5	Институционална рамка	23
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	25
1.7	Резиме	26
2.	Преглед на планскиот документ	27
2.1	Основи на Планскиот документ	27
2.2	Плански опфат	28
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	28
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	28
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	30
3.1	Сообраќајно поврзување	30
3.2	Водоснабдителна мрежа	30
3.3	Фекална и атмосферска канализација	30
3.4	Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации.....	31
4.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	32
4.1	Карактеристики на просторот	32
4.1.1	Релјефни услови, наклон и експозиција на теренот	32
4.1.2	Геолошки карактеристики	33
4.1.3	Сеизмолошки карактеристики на теренот	33
4.1.4	Хидротехничка структура	33
4.1.5	Климатски и микроклиматски услови на регионот	34
4.1.6	Население	34
4.1.7	Стопанство	35
4.1.8	Користење и заштита на земјоделското земјиште	37
4.1.9	Културно наследство	37
4.2	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	38
4.3	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	44
5.	Состојба без имплементација на планскиот документ	46
6.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	47
7.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	48

8.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	54
9.	План на мерки за мониторинг на животната средина	63
10.	Нетехничко резиме	65
11.	Прилози	70
	Додаток	73
	Користена литература	76

Вовед

Со самото реализирање на оваа планска задача во делот на извештајот на Стратегиската оценка на животна средина се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите. Исто така, цел на Стратегиската оценка е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оценка на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оценка на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- подготовка на извештајот за животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата и
- мониторинг.

**Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на
стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го
подготвува локалната управа (Screening)**

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, локалната самоуправа на општина Дебрца е должна да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и

процедурите за Стратегиската оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој Извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

Изготвувањето на планот се врши во согласност со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18) и Правилникот за поблиска содржина, размер и графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Цел на ЛУПД е урбанизација на конкретниот плански опфат со дефинирање на граници на градежна парцела, дефинирање на класа на намена и површина за градење, како и дефинирање на сите урбанистички, архитектонски и комунални параметри според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање.

1. Цели на Планскиот документ

ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца се изработува врз основа на просторните можности на локацијата, постојната состојба, ажурираната геодетска подлога, Планската програма, одредбите кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, податоците и информациите од органите на државната управа и другите субјекти, како и потребите на нарачателот. Изготвувањето на планот се врши во согласност со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18) и Правилникот за поблиска содржина, размер и графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Цел на ЛУПД е урбанизација на конкретниот плански опфат со дефинирање на граници на градежна парцела, дефинирање на класа на намена и површина за градење, како и дефинирање на сите урбанистички, архитектонски и комунални параметри според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање.

Урбанизацијата на конкретниот плански опфат ќе предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уредување на просторот. Ова се подразбира доколку се базира на принципите на одржлив развој и со максимално почитување и вградување на нормативите и стандардите за заштита на животната средина. Изработката на Локалната урбанистичка планска документација е координирана со условите дефинирани во Просторниот план на Р.Македонија.

Предметниот плански опфат се наоѓа во КО Белчишта, општина Дебрца и до сега не е бил предмет на урбанизација. Според усвоената Планска програма, поведена е иницијатива и активности за урбанизирање на конкретниот простор со изработка на Локална урбанистичка планска документација врз основа на одредбите од Условите за Планирање на просторот и потребите на Инвеститорот.

Планскиот опфат се наоѓа во КО Белчишта и целосно ја опфаќа КП 1289. На север се граничи со КП1293, на исток се граничи со КП1298, на југ со КП1278/1, КП1283 и КП1453, а од запад со оска на регионален пат (делница Ботун (врска со А2) - Белчишта - Брежани - Железнец - врска со Р1305 и преку него се пристапува до локацијата.

Површината во опишаните граници на планскиот опфат изнесува 2,0065 ха.

На постоечката парцела се евидентирани градби во подрачјето на планскиот опфат.

Во подрачјето на планскиот опфат не постојат градби со правен статус стекнат по основ на законот за постапување со бесправни градби или градби

со правен статус стекнат по основа на законот за постапување со бесправни градби.

БРОЈ НА ГР.ПАРЦЕЛА	БРОЈ НА КАТАСТАРСКА ПАРЦЕЛА	БРОЈ НА ОБЈЕКТ	НАМЕНА	ПОВРШИНА НА ПАРЦЕЛА	ПОВРШИНА ПОД ОБЈЕКТ	БРУТО ИЗГРАДЕНА ПОВРШИНА	ПРОЦЕНТ НА ИЗГРАДЕНОСТ	КАТНОСТ	КОНСТРУКЦИЈА	СОСТОЈБА
1,1	1289	1	Г2	20065	1314	1314	11	П	скелетен	добра
		2			341	660		П+1	скелетен	добра
		3			102	102		П	скелетен	добра
		4			14	14		П	скелетен	добра
		5			139	139		П	скелетен	добра
		6			214	214		П	скелетен	добра

Согласно Студијата за заштита на природното наследство изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија просторот кој е предмет на разработка на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, се наоѓа во близина на предложеното за заштита природно наследство СПР Белчишко Блато.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ” бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа организација.

Во границите на планскиот опфат не постојат градби или споменички целини од културно-историско значење.

Од комуналната инфраструктура, покрај западната граница на катастарската парцела поминува регионалниот пат (делница Ботун - Белчишта - Брежани).

Според податоците добиени од ЈПКД Дебрца постои водоводна инфраструктура со опсег на цевки од Ф110. Канализациона и атмосферска инфраструктура нема.

Во предвидениот плански опфат нема планирана и изведена траса на гасовод.

Според податоците добиени од ЕВН Електродистрибуција во рамките на планскиот опфат постојат: среднонапонски кабелски вод, трансформаторска станица и среднонапонски надземен вод.

Според податоците добиени од Македонски Телеком во границите на планскиот опфат нема постоечки или планирани ТК инсталации.

Според податоците добиени од МЕПСО постоечки или планирани 110 кV и 400 кV објекти не се вкрстуваат со планскиот опфат.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на

човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на (ЕУ законодавство) од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15 и 39/16);
- Закон за управување и пакување и отпад од пакување („Сл. Весник на РМ” бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16);

- Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Сл. Весник на РМ” бр. 140/10, 47/11 и 148/11);
- Закон за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11 и 6/12);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15 и 63/16) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;
- Искористување на обновливите извори на енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Сочувување на постојниот биодиверзитет и елиминирање на можните контаминации на истиот и негово исчезнување;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;

⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународна легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
- Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
- Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора и фауна;
- Обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади од аспект на појава на бучава и вибрации;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на водата;
- Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на културното наследство;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

Планскиот опфат е усогласен со:

- Просторниот план на РМ;
 - Условите за планирање на просторот.
- Планската документација треба да биде во корелација со:
- ЛЕАП за општина Дебрца;
 - Стратегија за регионален развој на РМ;
 - Национална стратегија за регионален развој 2007-2009;
 - Втор национален извештај за климатски промени;
 - Втор Национален еколошки акционен план на РМ, 2006;
 - Национален план за управување со отпад во РМ 2008-2020;
 - Стратегија за води на РМ;
 - Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската Конвенција, 2005.

Врска со други плански документи:

Просторен план на РМ

- Уважување на реалните фактори на развој;
- Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери;

- Воспоставување на пазарни принципи и формирање соодветна институционална рамка во која ќе можат да функционираат пазарните институции;
- Создавање на регионален диференциран амбиент за стопанисување со помош на соодветна политика.

Национален еколошки акционен план:

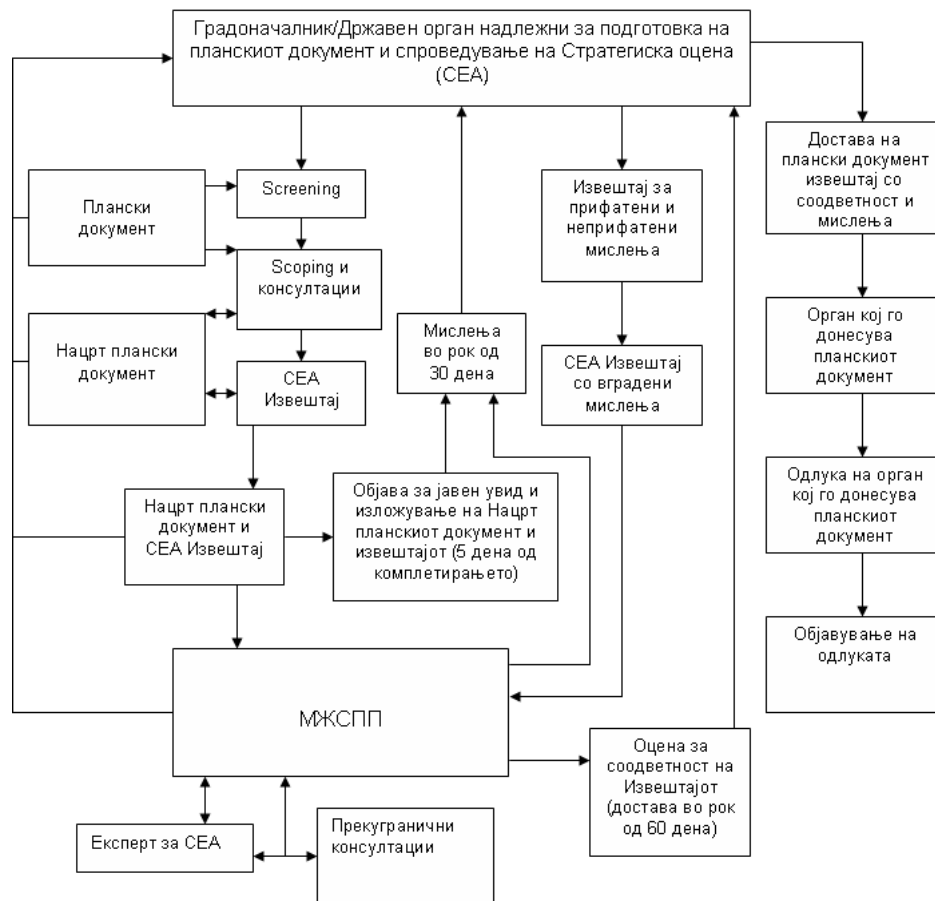
- Да се овозможи интегрирање на политиката за заштита на животна средина во останатите секторски политики;
- Да се поттикнат индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Да се дадат насоки за еколошки одржлив пристап;
- Да се зголеми степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина.

1.3 Употребена Методологија

При подготовка на Извештајот за Стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи. При тоа се превзедоа следните чекори:

- Појдовна основа беа дефинираните цели за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, како и просторната урбанистичка документација, намената и категоријата на земјиштето;
- Се оствари средба со изработувачот на планскиот документ и се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени во просторот;
- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Согледување на можните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Предлагање на превентивни и корективни мерки за ублажување од негативните влијанија по животната средина;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

**Спроведување на постапка за оцена на влијанието на
определени стратегии, планови и програми врз
животната средина (СЕА)**

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, националните стратешки документи, релевантна законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички планови, катастарски скици и други релеванти за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природа во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Закон за урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18).

Управување со отпадот

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Индикатори за бучава

1. Правилник за примена на индикаторите за бучава, дополнителни индикатори за бучава, начинот на мерење на бучава и методите за оценување со индикаторите за бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 107/08);
2. Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08).

Мониторинг за бучава

1. Правилник за локациите на мерните станици и мерните места („Сл. Весник на РМ” бр. 120/08);
2. Правилник за поблиските услови во поглед на потребната опрема која треба да ја поседуваат овластени научни стручни организации и институции како и други правни и физички лица за вршење на определени стручни работи за мониторинг на бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 152/08).

Закон за вода

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ” бр. 75/10).

Досие за номинација на Охридското културно-историско и природно наследство на Листата на УНЕСКО (1980).

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15 и 35/16).

Правилникот за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. Весник на РМ” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) ги дефинира следните надлежности на Министерството за животна средина и просторно планирање:

- следењето на состојбата на животната средина;

- заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување;
- заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области;
- реставрацијата на загадените делови од животната средина;
- предлагањето мерки за третман на цврст отпад;
- просторното планирање;
- просторниот информативен систем;
- надзорот од негова надлежност и
- врши и други работи утврдени со закон.

Законот за организација и работа на органите на државната управа во ова насока на Министерството за животна средина и просторно планирање му дава клучна улога, во процесот на креирање на политиката за заштита на животната средина.

Одредени надлежности во управувањето со животната средина имаат и други органи на државната управа и локалната самоуправа како што се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Институтот за јавно здравје;
- Министерство за здравство;
- Хидрометеоролошки Завод, и
- Единиците на локалната самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесувањето на законите од областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт врски и екологија.

Во процесот на Стратегиска оцена на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање има одредени надлежности пропишани со Законот за животната средина, како што се:

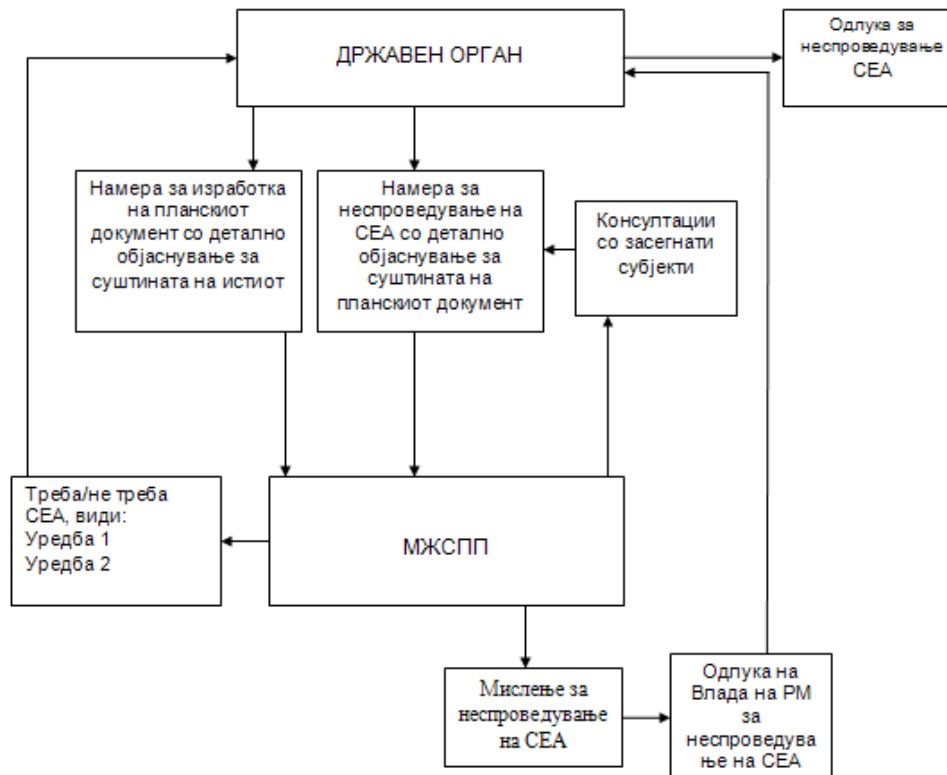
- подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи согласно Законот за животната средина имаат обврска за:

- подготовка на извештајот за СОВЖС;
- објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;

- комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

**Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на
стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го
подготвуваат државни органи (Screening)**

Во овој процес Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава, која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат,

оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите засегнати страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, истиот може да се изработи и како таков е прифатлив за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца се изработува врз основа на просторните можности на локацијата, постојната состојба, ажурираната геодетска подлога, Планската програма, одредбите кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, податоците и информациите од органите на државната управа и другите субјекти, како и потребите на нарачателот. Изготвувањето на планот се врши во согласност со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18), Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документации и архитектонско-урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Целта на оваа Локалната Урбанистичка Планска Документација е да се уреди земјиштето во планскиот опфат, да се потврдат постојните содржини и да се утврдат нови кои треба да ги задоволат потребите на сопствениците-нарачателот, при што треба да се почитуваат плановите од повисоко ниво.

Со ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, се дефинираат граници на градежната парцела, како и сите урбанистички, архитектонски и комунални параметри за изградба на објекти според дефинираната намена. Компатибилни класи на намена се Б1-мали комерцијални и деловни дејности (30%), Б2-големи трговски единици (30%), Б4-деловни простори (10%), В2-здравство и социјална заштита (5%), Д2- заштитно зеленило (30%), Д3-спорт и рекреација (30%), Д4-меморијални простори (30%), Г3-сервиси (30%), Г4-стоваришта (30%) со максимален дозволен % на учество на збирот на компатибилните класи на намена во однос на основната класа на намена во планот од 49%.

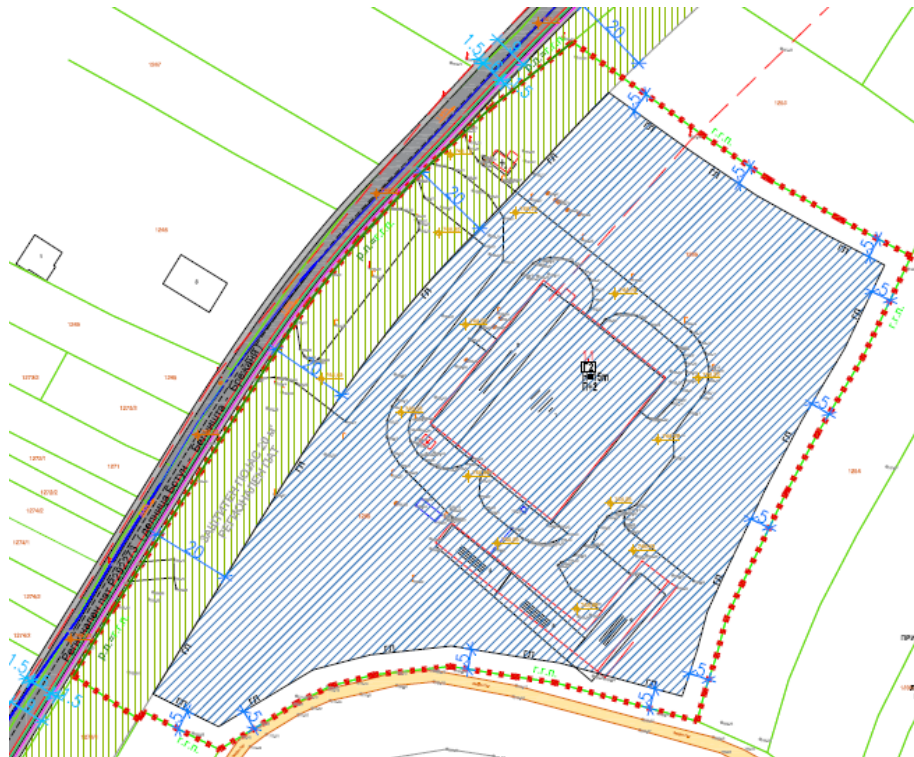
Дефинирана е една градежна парцела чии граници се детално прикажани во графичките прилози во планската документација. Границата на градежната парцела, на западната страна на планскиот опфат се поклопува со регулациона линија. Дозволената максимална висина на градбите се дефинира на 15 м од кота на заштитен тротоар, додека катноста ќе биде П+2. Градежната линија е дефинирана на растојание од 5.0 м од границата на градежната парцела освен од западната страна каде е дефинирана на 20 м заради регионалниот пат. Со општите и посебни услови

за градење се дефинираат конкретните услови за градење во рамките на предвидената градежна парцела.

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Планскиот опфат зафаќа една катастарска парцела од која ќе се оформи една градежна парцела со намена Г2. Градежна парцела ќе се оформи од КП1289, КО Белчишта, која е во сопственост на Република Македонија. Теренот е релативно рамен со благ пад кон север.

Синтезен план за ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца

На север се граничи со КП-1293, на исток се граничи со КП1298, на југ со КП1278/1, КП1283 и КП1453, а од запад со оска на регионален пат (делница Ботун (врска со А2) - Белчишта - Брежани - Железнец - врска со Р1305 и преку него се пристапува до локацијата.

Површината во опишаните граници на планскиот опфат изнесува 2,0065 ха.

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Со ЛУПД намената на земјиштето се дефинира во рамките на група на класа на намена Г-производство, дистрибуција и сервиси, односно Г2-лесна и незагадувачка индустрија, со компитабилни класи на намена Б1-мали

комерцијални и деловни дејности (30%), Б2-големи трговски единици (30%), Б4-деловни простори (10%), В2-здравство и социјална заштита (5%), Д2-заштитно зеленило (30%), Д3-спорт и рекреација (30%), Д4-меморијални простори (30%), Г3-сервиси (30%), Г4-стоваришта (30%) со максимален дозволен % на учество на збирот на компатибилните класи на намена во однос на основната класа на намена во планот од 49%.

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ											
Број на катастарска парцела	Група на класа намена	Основна класа на намена	Компатибилни класи на намена во однос на основната класа на намена	Максимално дозволен % на збирот на единичната класа на намена во однос на основната класа на намена на планот	Површина на градежна парцела m^2	Површина за градење m^2	Вкупно изградена површина на сите катови m^2	Максимална висина на хоризонтален венец на кров	Катност	Процент на изграденост %	Коефициент на искористеност (К)
1,1	Г	Г2	Б1(30%), Б2(30%), Б4(10%), В2(5%), Д2(30%), Д3(30%), Д4(30%), Г3(30%), Г4(30%)	49%	20065	14481	43443	15	П+2	72,17	2,16
Потребен број на паркинг места ќе се дефинира според член 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 142/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18)											

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

3.1 Сообраќајно поврзување

Од западната страна покрај КП1289 КО Белчишта, општина Дебрца поминува регионалниот пат (Делница Ботун-Белчишта, Брежани). Пристап до КП1289 ќе се овозможи преку овој регионален пат.

Потребата од паркинг простор се решава во рамките на градежната парцела. Потребен број на паркинг места се утврдува според класата на намена и во согласност со чл. 59-61 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18). Во конкретниот случај потребниот број на паркинг места ќе се утврдува со проектната документација во зависност од потребите на градбата.

3.2 Водоснабдителна мрежа

До границите на планскиот опфат постои изградена водоводна и електро мрежа. Со постоечката планска документација просторот не е урбанизиран, кое подразбира дека со реализацијата на планската документација ќе се создадат услови за идно приклучување на планираните градби на инфраструктурна мрежа. Во меѓуврме, комуналните приклучоци ќе се решаваат локално во границите на планскиот опфат.

До планскиот опфат постои изведен водовод со опсег на цевки Ф110. Водоснабдувањето на локалитетот ќе се реши со барање на приклучок до Јавното Претпријатие за комунална дејност Дебрца, општина Дебрца.

3.3 Фекална и атмосферска канализација

До изградбата на фекална канализација, фекалните отпадни води преку затворен систем на канализациони цевки ќе се одведуваат во фекални јами изградени во рамките на градежната парцела, кои ќе се празнат неколкупати годишно.

Не постои изградена атмосферска канализациона мрежа. Атмосферските води ќе се одведуваат со пад од поплочаните површини кон околното зеленило во рамките на парцелата.

Одведувањето на водите ќе се врши во попивателни бунари во рамките на градежната парцела. Пред да се испуштат во попивателните бунари водите ќе треба да бидат третираны со таложници и одвојувачи на маснотии за нивно пречистување до дозволеният степен на чистота.

Трасите на атмосферската канализација во опфатот ќе се дефинираат во понатамошните фази на изработка, со основниот проект.

3.4 Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации

До границите на планскиот опфат постои изградена електро мрежа. Со постоечката планска документација просторот не е урбанизиран, кое подразбира дека со реализацијата на планската документација ќе се создадат услови за идно приклучување на планираните градби на инфраструктурна мрежа. Во меѓувреме приклучоците ќе се решаваат локално во границите на планскиот опфат.

До планскиот опфат постојат електрични инсталации и тоа: среднонапонски кабелски вод, среднонапонски надземен вод и трансформаторска станица. За конкретните услови за обезбедување приклучок на идните градби на електричната мрежа ќе биде неопходно да се добие посебна електро-енергетска согласност од надлежното претпријатие. Приклучокот на телекомуникациска инфраструктура ќе се изврши врз основа на условите кои ќе бидат издадени од надлежното претпријатие.

Хортикултура и партер

Внатрешните сообраќајни површини и паркинзи се предвидува завршно да се обработат со асфалт и павер елементи одделени од околните површини со бетонски ивични ленти. Слободниот неизграден дел од градежната парцела се предвидува да се затревни и посади со ниско и високо зеленило.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Низ територијата на општина Дебрца поминува еден од најзначајните магистрални патишта - пат од регионално и меѓународно значење Скопје-Охрид-Албанија (М4, коридор 8) со должина од 20 км кој е во добра состојба. Покрај магистралниот постојат и асфалтирани патишта со кои се поврзани скоро сите селски населби освен селата Турије, Маморец и Сошани. Со асфалтиран пат во должина од 4,5 км поврзани се селата Белчишта и Оздолани, Велмеј - Сошани во должина од 4 км, Злести - Куратица во должина од 8 км и Брежани - Илинска Црква во должина од 9 км.

Во долгорочните планови на Републиката предвидено е и минувањето на железничка сообраќајница.

Местоположба на општина Дебрца во
Република Македонија

На територијата на општина Дебрца се наоѓа и меѓународниот аеродром - Охридскиот аеродром кој е лоциран на 9 км од Охрид. Капацитетот на аеродромот е 300 патници на час.

4.1.1 Релјефни услови, наклон и експозиција на теренот

Во однос на географско-топографските карактеристики општината лежи на рамничарски предел на надморска висина од 720 до 770 м.

Конфигурацијата на теренот погодува за развој на општината во сите правци освен кон исток каде изразито се возвишува ридот Орлово седло (1126 м) и претставува физичка бариера.

Општината ја покрива територијата на областа Дебрца што во целост го опфаќа горниот слив на реката Сатеска. Од околните општини е одделена со природни граници на планинските сртови: планинските венци на Смрдешница (1060 м) и Голјак (1466 м), Илинска планина - Прута (1320 м), Арбит планина (1885 м), од источната страна Илинска планина (1009 м), од јужна страна планинскиот масив Мазатар (1760 м) и планината Копрница (1213 м) и од запад Караорман (1765 м) и Стогово (2121 м).

Геолошката градба на општината ја чинат најчесто алувијални творевини, полувијални седименти, распространети во рамничарскиот дел. Алувијалните наноси по однос на инженерско-геолошките карактеристики, претставуваат претежно лабилни терени со ниски вредности на физичко-механичките својства.

4.1.2 Геолошки карактеристики

Во рамките на овој регион најчести се лежишта, наоѓалишта и рудни појави на: железото, железо-манган и манганот, а значително поретки се: молибденот, оловото и цинкот, волфрамот, среброто и бакарно-молибденските рудни појави.

Од неметалите, економски интересни се лежиштата на: доломити, варовници, мермери, гипс, травертини, сијенити, глини, кварцити, песоци, како и рудни појави на други неметални минерални сировини.

4.1.3 Сеизмолошки карактеристики на теренот

Според анализата на досегашната сеизмичка активност на општината, регистрирани се земјотреси со максимални интензитети кои не надминуваат 8 степени МЦС (Меркалиева скала). Се претпоставува дека се можни земјотреси со интензитет од 8 степени по Меркалиевата скала, поради што се препорачува при планирањето на градежните активности да се предвиди соодветна сеизмичка заштита.

4.1.4 Хидротехничка структура

Со Просторниот план на Република Македонија на територијата на Републиката дефинирани се 15 водостопански подрачја (ВП): ВП Полог, Скопјег, Треска, Пчиња, Среден Вардар, Горна Брегалница, Средна и Долна Брегалница, Пелагонија, Средна и Долна Црна, Долен Вардар, Дојран, Струмичко Радовишко, Охридско - Струшко, Преспа и Дебар.

Оваа поделба овозможува пореално да се согледаат расположивите и потребните количини на вода за одреден регион.

Во Република Македонија регистрирани се вкупно 4414 извори од кои со штедрост над 100 л/сек регистрирани се 58. Во сливот на Црн Дрим со Охридското Езеро регистрирани се 7 значајни извори, меѓу кои изворите Св. Наум со штедрост од над 10 м³/сек и Вевчанскиот извор со штедрост од над 1,5 м³/сек.

Планскиот опфат на стопанскиот комплекс со намена Г2 - лесна индустрија во КО Белчишта, општина Дебрца, се наоѓа во водостопанското подрачје Охридско - Струшко кое го опфаќа сливот на Охридското Езеро и сливот на реката Црн Дрим од истекот од Охридското Езеро до акумулацијата Глобочица.

4.1.5 Климатски и микроклиматски услови на регионот

Климатските карактеристики на регионот на општината се карактеризираат со модифицирана континентална клима, која што е погодна за развој на земјоделското стопанство, особено полјоделството и овоштарството. Регионот на општината се карактеризира со умерено топла летна температура со просек од максимум до 34 степени, како и умерено ладни зимски температури со апсолутно минимална температура до минус 17 степени. Во регионот просечно има околу 75 летни денови, односно денови кои имаат максимална дневна температура над 25 степени. Просечните годишни врнежи се движат помеѓу 700 и 820 мм/м². Најврнежлив месец е Ноември. Карактеристични ветрови се Југот кој дува најчесто во пролет, есен и во текот на зимскиот период и Северот кој дува во текот на целата година.

4.1.6 Население

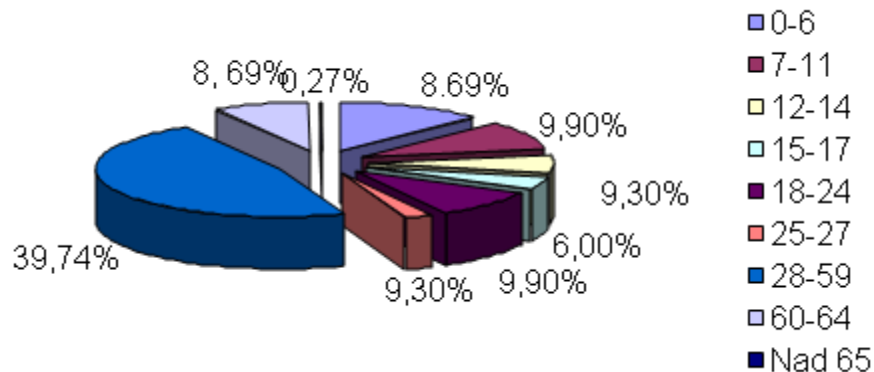
Вкупниот број на жители во општината изнесува 5507 кои живеат во 3582 домаќинства. Според националната припадност на населението, територијата на општина Дебрца е населена со 5354 жители. Густина на населеност според Пописот од 2002 година изнесува за поранешна општина Белчишта 8,1, додека за поранешна општина Мешеишта изнесува 50,3. Природниот прираст е негативен и изнесува за Белчишта 543, а за Мешеишта изнесува 108. Стапката на морталитет според Пописот од 2002 година изнесува за Белчишта 27,9, додека за Мешеишта 14,9.

Миграцијата е еден од значајните чинители за намалување на бројот на жители во сегашната општина Дебрца и миграционото салдо изнесува 114. Споредбата на податоците за бројот на жителите од претходниот Попис од 1994 година во однос на бројот на жителите според последниот Попис од 2002 година, укажува на намалување на бројот на жители за 765 или во проценти 12,25%. Ова е од причина што значаен дел од стопанските капацитети се затворени и не работат. Стапката на невработеност изнесува 48%. Особено е забележителна миграцијата помеѓу младата популација со што општината има висок степен на старосна структура на население.

Структурата на население по возраст е следната:

возрасни групи	0-6	7-11	12-14	15-17	18-24	25-27	28-59	60-64	над 65
%	8.69	9.9	9.3	6.0	9.9	9.3	39.74	6.9	0.27

Извор: Завод за статистика (2002 година)

4.1.7 Стопанство

Развојот на стопанството во општината во последните години е под силно влијание на сеопштите услови за стопанисување во Р. Македонија. Транзицијата и реформските промени во сите сфери на општественото живеење со цел да се постигне поголема продуктивност и да се реализира определбата за попродуктивно работење и воведување нови технолошки решенија, предизвикаа во прв момент опаѓање на стопанската и инвестиционата активност и осетно намалување на вработеноста во општината.

Поради својата местоположба и добро развиена инфраструктура: струја, водовод, телефонска мрежа, локални патишта, близината на градот Охрид, општина Дебрца претставува добра средина за индустриски развој. Од индустриските капацитети кои што се лоцирани на територијата на општината Дебрца се: ДООЕЛ Слобода (Фабрика за метални огради) - Ново Село, ДОО Рудник - Велмеј (рудник за травертин), ДООЕЛ ЕМО - Лешани (фабрика за челични конструкции), ДОО Илина- Велмеј (фабрика за вода), АД СИ-ПО- Белчишта, Мелница и Пекарница Илинче - Мешеишта, Млин - с. Оровник (индустрија за метална галантерија), ОТЕКС - Холдинг Компанија - Мешеишта, Жабет - с. Оровник (текстилна индустрија), Бујар (дрвна индустрија) - с. Мешеишта, Месна индустрија - с. Климештани, Живинарска фарма Бастум - с. Мешеишта и други. Бројот на населението кое вработено во индустријата според заводот за статистика на Република Македонија изнесува 500, односно 50% од вкупниот број на вработени.

Хидроцентралата во Песочан, фабриката за тули во Арбиново и рудникот за травертин во Велмеј, фабриката за челични конструкции во Лешани и фабриката за метални огради во Ново Село своето работење го базираат врз довозени репроматеријали од други подрачја, односно припаѓаат на групата секундарни капацитети. Постојните индустриски капацитети вработуваат околу 30% од активното население во општината што укажува на релативно значајното учество на оваа дејност во вкупниот општествено економски развој на општината.

Во општина Дебрца постојат добри природни услови за развој на земјоделството, сточарството, шумарството и рибарството.

Земјоделието претставува основна стопанска дејност за егзистенцијата на населението на просторот на општината, но поради сеуште недоволната развиеност на земјоделството не се остварени некои позабележителни резултати. Процентот на население кое се занимава со земјоделие изнесува 14,8% според Заводот за статистика на Македонија.

Особено општината има потенцијал за развој на производството на еколошка храна и еколошки туризам, со оглед дека спаѓа во еколошки незагадени области.

Општината има не само природен потенцијал, туку и сообраќајно изградена мрежа која и овозможува посебни поволности за развој на туризмот. Постоенето на аеродромот, магистралниот пат кој поминува низ општината овозможува пристап до општината и нејзините природни убавини. Постоенето на Слатинското Езеро, со површина од 0,3 км² е значаен потенцијал за развој на еколошкиот туризам. Езерото се наоѓа во природно чиста зона, богата со флора и фауна. На брегот на езерото постои хотелско угостителски објект со многу мал капацитет. Езерото е богато со риба и се наоѓа во непосредна близина на селото Слатино во чија околина се лоцирани две ловишта. Самиот амбиент на селата кои што ја задржале старата македонска архитектура го зголемува потенцијалот за привлекувањето на туристите. Освен Слатинското езеро, во општината во текот на летниот период заради поволните климатски услови - летната свежина, особена атракција претставува посетата на живописниот кањон на Песочанска река, како и на излетничките места Радомирово, Славеј, Илинска Планина и Велмешки Извори.

Вкупното работоспособно население изнесува околу 45% од вкупното население, а работно активно е околу 65 до 70 % од вкупното население во општината (*извор на податоци: Генерален урбанистички план Белчишта 2002-2007, Елаборат за општинска и економска оправданост за општинско и развој на општина Мешешка*). Најголем дел од населението се занимава со земјоделие, иако според Заводот за статистика како доминантна гранка во која се вработени дури 50% од вработените е индустријата, додека во земјоделието се евидентирани 14,8%, во услуги 34,5% населението и како непознато е евидентирано 0,7%.

Гледано од структурен аспект значајно е да се констатира дека индустрискиот развој во општината се ориентира кон метало преработувачките капацитети кои се базираат на довоз на суровини и репроматеријали од други подрачја во Републиката и пошироко.

Општината Дебрца е во фаза на реализација на план за ревитализација на општината преку изградбата на инфраструктурните системи и објективно општествен стандард, неопходно потребни за задржување на постојното и враќање на иселеното население.

Вкупниот број на вработени лица изнесува 1000, од кои 500 работат во индустријата, бројот на вработените во државниот сектор изнесува 21, додека во приватниот сектор 979.

4.1.8 Користење и заштита на земјоделското земјиште

Зачувувањето, заштитата и рационалното користење на земјоделското земјиште е основна планска определба и главен предуслов за ефикасно остварување на производните и другите функции на земјоделството, а конфликтните ситуации, кои ќе произлегуваат од развојот на другите стопански и општествени активности, ќе се решаваат врз основа на критериуми за глобална општествено економска рационалност и оправданост.

За оптимално искористување на еколошките и други услови со Просторниот план на Р. Македонија до 2020 година, се предлага да се користи реонизација според која Република Македонија е поделена во 6 земјоделско-стопански реони и 54 микрореони.

Предметната локација припаѓа на Големоезерскиот реон поделен на 3 микрореони.

4.1.9 Културно наследство

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина, евидентирани се следните локалитети:

- КО Белчишта, Катуништа (Косарко Нива), средновековна населба и црква со некропола, лоцирана на околу 2 км. Североисточно од селото, кон планината Сини Вирој откриени се остатоци од градби зидани од камен и кал, огништа, железни предмети-орудија, како и остатоци од мала еднокорабна црква во чија внатрешност се најдени гробови градени од камени плочи; Св. Атанасија, средновековна црква, на околу 1 км источно од селото, јужно од патот Белчишта-Средорече и десно од коритото на Белчишка река се забележуваат урнатини од мала еднокорабна црква чија внатрешност била живописана; Св. Василиј, црква од развиеното средновековие, се наоѓа на околу 1 км источно од селото, северно од патот Белчишта-Средорече во непосредна близина (200-300 м) на локалитетите Св. Атанасија и Св. Јован се забележуваат остатоци од мала црковна градба со крстообразна основа. Овој локалитет, заедно со споменатите два, е најверојатно интегрален дел од топонимот Селиште, можеби поголема средновековна рурална населба Св. Јован (Кај Смрекана), средновековна црква и некропола, се наоѓа на највисоката падина на камениот рид Орешка Краста, на околу 1,2 км источно од селото и 200 м североисточно од локалитетот Св. Атанасија се забележуваат урнатини од мала еднокорабна црква околу која има гробни конструкции од камени плочи.

4.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Воздух

Загадувањето на воздухот најповеќе е резултат на преработка на сулфидни концентрации на обоени метали, како и на согорување на кокс и други карбофилни горива во индустријата и домаќинствата.

На загадувањата на воздухот многу влијае топографијата на теренот, висината на индустриските оацаи и атмосферските услови. Најкритично загадување е во услови на отсуство на хоризонтално и вертикално струење на воздухот, особено кога е истото проследено со температурни инверзии.

Во општина Дебрца не се следи и не постојат податоци за квалитетот на воздухот врз основа на кој може да се извлечат некои заклучоци. Но, како причини, односно можни чинители кои влијаат на воздухот во општината може да се издвојат: транспортот, како локалниот, така и регионалниот и авионскиот преку аеродромот Охрид и малиот број на индустриски капацитети.

Со оглед дека регионалниот аеродром е Охрид со тек на време треба да прерасне во меѓународен воздушен центар за што има димензионирани капацитети, треба да се воспостави систем на мониторинг на загадувањето на воздухот.

Во општината живеат 1995 семејства од кои 98% како енергенс користат цврсти горива, додека индустриските капацитети ја користат нафтата и нејзините деривати. Вкупните количини на огрев кои годишно се трошат изнесуваат 20000 м³.

Со оглед дека во општината не постојат поголеми индустриски капацитети, рудници или фарми може да се заклучи дека квалитетот на воздухот на поголемиот дел од општината е на задоволително ниво и дека емисиите на честици во воздухот се во дозволени граници.

Според добиените податоци од извршената проценка на состојбата со квалитетот на воздухот, генерално состојбата со воздухот е на задоволително ниво. Емисиите на честици во воздухот (завод за здравствена заштита) се во рамките на дозволените граници и не влијаат на квалитетот на животот, човековото здравје и биодиверзитетот. Не се евидентирани болести кај

населението кои би можеле да се јават како последица од квалитетот на воздухот.

И покрај тоа што констатираната состојба со квалитетот на воздухот е на задоволително ниво, сепак е потребно постоење на мониторинг станици, лоцирани на територијата на општината за следење на емисиите од загадувачки материи во воздухот, со што навремено би се реагирало доколку дојде до зголемување на нивните концентрации над дозволеното.

Вода

Колку водите во одреден простор може да се сметаат за воден ресурс зависи од можноста за нивно искористување, односно од можноста за реализирање на водостопански решенија со кои водите ќе се искористат за покривање на потребите од вода за населението, земјоделството, индустријата и заштитата на живиот свет. Водата како ресурс ја има многу помалку од присутните води што треба да се има секогаш во предвид при планирањето за нејзино искористување.

За подмирување на потребите на вода најзначајни се површинските води, бидејќи тие се најраспространети, најблиски се до местата на човековата активност, обезбедуваат живот и развој на екосистемот.

Издашноста на подземните води зависи од климатските, морфолошките и хидрогеолошките карактеристики на просторот. Овие води поради посебниот квалитет се значајни и може да бидат корисни за покривање на потребите од вода.

Загадувањето на водите во животната средина се должи на испуштање на ефлуенти од домаќинствата, индустријата, рударството, земјоделството, неуредените депонии и сообраќајниците. Количествата на комунални отпадни води се најголеми во градовите.

Развојот на стопанството во наредниов период ќе се темели на веќе постоечките капацитети со посебен акцент на нивно осовременување, односно примена на нови чисти технологии со кои ќе се запази квалитетот на животната средина и ќе се намалат сите видови ризици на загадување на површинските и подземните води.

Квалитетот на површинските води се следи од страна на Заводот за здравствена заштита, но само на река Сатеска, додека на другите површински води следењето се врши инцидентно.

Контролата на водата за пиење ја врши Републичкиот завод за здравствена заштита. Во текот на летните месеци се јавува недостаток од вода за пиење, пред се поради недоволниот капацитет на резервоарите. Треба да се потенцира дека во општината има водоводи со азбестни цевки (населбата Белчишта и сл.). Населбата Волино е приклучена на Струшкиот водоснабдителен систем, а населбата Горенци на Регионалниот водоснабдителен систем со извор во месноста Свети Еразмо.

Во општината не постои канализациона мрежа, отпадните води се собираат во септички јами, а дождовната вода понира во земјата. Комуналните отпадни води претставуваат проблем бидејќи освен во с.

Белчиште каде има изграденост на 30% канализационата мрежа, во другите селски населби не постои канализациона мрежа и отпадните води се одведуваат во септички јами кои се водопропусни или директно се излеваат во реките кои припаѓаат на сливното подрачје на Охридското Езеро.

Во рамките на Општината постојат само неколку индустриски капацитети кои со својата технологија не создаваат голема количина на отпадни индустриски води и истите се одведуваат во септички јами. Количината на потрошената вода од индустрија изнесува 100.45 м³ дневно. Квалитетот на индустриските отпадни води не се контролира и не постојат податоци за овие води. Отпадните индустриски води се испуштаат во септички јами без никакво третирање. Водата за наводнување на земјоделските површини е недоволно искористена во рамките на општината. Иако постојат можности за наводнување на 1500 ха, се наводнуваат 250 ха или искористеноста изнесува 14%. Поради не постоење на доволно капацитети за складирање на водата, освен Слатинско Езеро и покрај малата искористеност во текот на летните месеци се јавува недостаток на вода за наводнување.

Атмосферските и дренажните води се одведуваат по сообраќајници и по канали кои се изградени во текот на изградбата на двете големи населби Белчишта и Мешеишта.

Отпад

Отпадните материи кој настануваат од домаќинствата, населбите, индустријата и други објекти се одведуваат од епидемиолошки и естетски причини. Отпадните материи настануваат од човекот и се производ на неговите физиолошки функции на животните и растенијата. Има неколку поделби на отпадните материи тоа се:

- Животни активности на луѓето - комунален отпад;
- Отпад од рударско - металуршките и енергетски капацитети - техноген отпад;
- Отпад од индустријата (преработувачки капацитети) и капацитети на органска и неорганска технологија - индустриски отпад;
- Отпадот што се создава со изведување на градежни, индустриски, преработувачки и занаетчиски работи кои немаат својство на комунален цврст и технолошки отпад и тоа: градежен отпаден материјал, земја, згура, кал (инертна или нештетна), камења, керамички крш, санитарни уреди и сличен градежен отпад;
- Отпад од здравствените установи - медицински отпад (посебен отпад);
- Радиоактивен отпад.

Према агрегатна состојба се делат на:

- Течни (фекалии на луѓе, од бањи, кујни, гаражи, индустриски отпадни води, атмосферски отпадни води);
- Цврсти (отпадоци од населбите и индустријата во тврда состојба, хартија, стакло, метал, порцелан, прашина, пепел). По состав, цврстите

отпадоци се состојат од: состојки кои ферментираат (органски состојки кои брзо се распаѓаат: отпадоци од преработена и непреработена храна, коски, изумрени животни и сл.); минерални состојки (органски и неоргански) кои се разградуваат многу споро: керамика, стакло, пластика и др.

Како и во поголемиот дел од општините во Република Македонија, така и во општина Дебрца управувањето со комуналниот отпад се сведува на негово собирање и транспортирање на одредена локална депонија.

Собирањето на отпадот го врши ЈП за комунална дејност Дебрца. ЈКП врши собирање на околу 4 тони отпад дневно.

Годишно во општина Дебрца се генерира 1468,8 тони отпад, од кои 1321,92 тони (90,2%) е комунален и друг неопасен отпад, 117,5 тони (8%) инертен отпад, 8,81 тони (0,6%) отпад од електрични направи и 20,56 тони (1,4%) отпад од искористени возила. Од вкупно 30 населени места собирањето се врши во 21 едно населено место, односно 60% од населените места. Сегашниот начин на управување со комуналниот отпад на подрачјето на општина Дебрца е под потребното ниво. Во примена се само постапки на собирање, транспортирање и депонирање на комуналниот цврст отпад, а недостасуваат постапки за намалување и избегнување на изворот на создавање на отпадот, примарна селекција - граѓаните, секундарна селекција - ЈКП. Собирањето на отпадот од домаќинствата и некои стопански комерцијални објекти се извршува еднаш неделно, а од индустриските објекти се извршува по потреба. Вкупното количество на создаден отпад за 2000 год. изнесува 997,80 тони годишно. За 2001 год. 1146,45 тони годишно, за 2002 год. 1286,50 тони, за 2003 год. 1292,90 тони и за 2004 год. 1731 тони. Собирањето се врши со несоодветно возило-трактор.

Постојат 2 депонии од времен карактер:

- за Белчишта, Лешани, Велмеј и Злести која опфаќа површина од 1800 м² на која се депонира комунален и инертен отпад во количина од 1379, 93 кг дневно,
- Депонија за селата Мешеишта, Оровник, Тревен, Волино која опфаќа површина од 1600 м² на која се депонира комунален и инертен отпад во количина од 1066,72 кг/ден.

Во општината постојат седум диви депонии во кои се одлага отпадот и тоа во: с. Годивје, с. Ново Село, с. Оздолени, с. Оровник, с. Мешеишта, с. Волино, с. Требеништа и с. Горенци, кои зафаќаат површина од 2100 м². Одлагањето на отпадот е неадекватно, односно само се одлага. Не се вршени испитување за влијанието на овие диви депонии врз подземните води и почвата, но истите го деградираат просторот. Во овие ѓубришта е депониран комунален и инертен отпад во вкупна количина од 575,77 тони на отпад.

На територијата на општината постојат одреден број на мали диви ѓубришта, претежно со инертен отпад кои ја девастираат околината. Поради неконтролираното исфрлање на инертниот отпад во дел од речните корита, доаѓа до намалување на профилот на речните корита.

Растителен и животински свет

Шумскиот фонд според податоците на Јавното претпријатие Македонски шуми е составен од горска букова шума која се протега на 5229,88 ха, потоа подгорска букова шума (92451,85 ха), букова шума (1157 ха), даб горун (11925,85 ха), даб плоскач и цер (3242,82 ха), *Quercus ilex* (42 ха), *Quercus carpinetum orientalis* (607,5 ха) и бор (28,4 ха).

Во општината се одгледуваат говеда 1255 и овци 3780 (2004 година). Податоци за вкупниот број на живина и друг вид на стока не постојат. Забележливо е намалувањето кое во последните 5 години изнесува 15% на бројот на грлата и од двата вида за кои се води евиденција. Ова намалување пред се е поради намалување на бројот на населението, неисплатливоста за чување на овој вид на стока и необезбедениот пласман. Во општината не постојат поголеми фарми, туку индивидуално одгледување на живина.

Во општина Дебрца застапени се следните видови на диви животни: дива свиња, зајак, срна, рис и др. Ловот е организиран во три ловишта (Караорман, Охрид и Славеј) кои се дадени под концесија на ловечките друштва и со лов се занимаваат 200 лица, а годишно се издаваат 285 дозволи (2004 година) и може да се потенцира дека трендот на издавање на ловни дозволи е позитивен, односно бројот на издадените дозволи е во мало покачување (25 од 1999 година). Уловени се 16 грла на дива свиња (2004 година) и во однос на 1999 година (12 грла) трендот покажува зголемување на бројот на уловените грла. Незаконското ловење е доста раширена појава, која преку зајакнати контроли се намалува. Евидентно е намалувањето на некои видови на дивеч меѓу кои: диви свињи, додека срната и рисот веќе се загрозен видови. Риболовот е забранет на целата територија на општината.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ” бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа организација.

Биодиверзитет

Околината на Охрид располага со доста разновиден биодиверзитет. Од растителниот свет во Охрид ги среќаваме: тиса, македонската ела, црн бор, бел бор, муника, модра смрека, планинска смрека, црвена смрека, смрдлика, дива фоја, питома фоја, повит, скребут, халожина, киселец, чинар (платан), полски брест, планински брест, вез, копривка, бела дудинка, карадутка, смоква, бука, костен, даб (цер, плоскач, горун, благун, клецер, стежер), бреза, евла, леска, дива леска, бел габер, воден габер, црн габер, орев, песји трн, сончец, бела врба, крта врба, прашлика, ловор врба, црна врба, ракица, дива врба, лагушка, бела топола, црна топола, јасика, воровинка, големолисна липа, сребренастолисна липа, ситнолисна липа, зеленика, млечка, див јоргован, лисец, спиреи, капина, малина, ружи, бадем мигдал, шипка, див бадем, дива цреша, горупла, трненка, џанка, дива слива, бел глог,

бел трн, глог, мазна мушмулица, влакенста мушмулица, рушвици, оскоруши, јаребика, брекиња, мукиња, јаболки (мерелка и кисељачка), дива круша, горница круша, планинска рибизла, зајчик, рибизла, заечка, доброцвет, плускавец, грмотрн, смрдливки, руј, гроздест руј, клокочки, јавор, жестика, горски јавор, планински јавор, црвен јавор, млеч, клен, маклен, див костен, дрен, песји дрен, бршлен, курика, кржавина, кршика, љигавина, кржавина камењарка, труплика, драка, дива лоза, имела, дафина, црн јасен, грипа, калина, сурцел, чубрика, црна удика, црвена удика, анамска рака, бозел, хмељ, пелин, спаражина, кострика и др.

Од животинскиот свет ги среќаваме: лисицата, волкот, зајакот, дивата свиња, срните, куна, јазовец, еж, а од птиците ги среќаваме еребицата, потполошката, патките, гуските, камењарката, дивиот гулаб, гривнежот, јастребот, итн.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија просторот кој е предмет на разработка на Локалната урбанистичко-планска документација за ГП-1.1 со намена Г2-лесна индустрија, КО Белчишта, општина Дебрца, се наоѓа во близина на предложеното за заштита природно наследство СПР Белчишко Блато:

Локалитетот се наоѓа во Долна Дебрца, во подножјето на планината Габер, помеѓу селата Ново Село и Белчишта, на надморска висина од 750 м со површина од 400 ха. Блатото се снабдува со вода од изворите наречени Сини Вирови.

Најзначајните вредности на резерватот се од фаунистички тип и се одликуваат како по разновидноста така и по абундантноста на поедините фаунистички таксони.

Според Црвената Книга на Европски вертебрати издадена од Советот на Европа во 1988 година, во категоријата на видови од посебно значење за Европа а присутни на овој локалитет се: *Rhinolophus blasii*, *Miniopterus schreibersi*, *Lutra lutra*, *Vormela peregusna*, *Myoxus glis*, *Botaurus stelloris*, *Ixiobrychus minutus*, *Nyctcorax nythcorax*, *Ardeola ralloides*, *Ardea purpurea*, *Plegadis falcinellus*, *Elaphe longissima* и други. Видот *Rhinolophus euriale*, се третира како глобално значаен вид и сместен е во категоријата Vulnerable (VU). На локалитетот Белчишко Блато е присутен во вид на една стабилна популација.

Според Бернската Конвенција од листата на Анекс II, која ги третира строго заштитените животински видови, на територијата на Белчишко Блато присутни се повеќе претставители од следните класи:

- Цицачи од фамилиите: Soricidae, Talpidae, Canidae, Felidae
- Птици од фамилиите: Podicipedidae, Ardeidae, Anatidae, Rallidae, Scolopacidae, Apodidae, Alcedinidae, Muscicapidae i dr.
- Рептили и од фамилиите: Testudinidae, Emydidae, Lacertidae, Colubridae
- Амфибии од фамилиите: Salamandridae, Discoglossidae, Bufonidae i Ranidae.

Подрачјето на Белчишко Блато може да има повеќе намени: рекреативна, научно-истражувачка, студиско-воспитна, еколошка и други.

Локалитетот се уште е во зачувана изворна состојба, меѓутоа веќе е присутно антропогено влијание, во поглед на екстензивно мелиоративни зафати со цел пресушување на блатото. Потребно е да се стопираат мелиоративните активности.

Бучава

Проблемот на бучава на подрачјето на општина Дебрца досега не е анализиран и истражуван. Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана врз здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл).

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општината и предметниот опфат беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина за општина Дебрца.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот употреба на дрва како агенс за затоплување, нафта и бензин од зголемен сообраќај	x
Вода	Непостоење на канализациона мрежа за отпадни води	x
	Директно излевање на комуналните отпадни води во речните корита	x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
Почва	Неконтролирано користење на хемиски заштитни средства	x
	Појава на голосеци поради неправилното или нелегалното сечење на шумите	x
Предел	Деградирани предели	x
	Мал обем на пошумување и одгледување на нови насади	x
Население	Појава на миграција	x
	Невработеност	x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x

Сегашните проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

При реализација на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Ограничен развој на општината;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материи (цврст, комунален и други видови отпад) и создавање на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Намалени приходи во општинскиот буџет;
- Отсуство на финансиски инвестирања што би се довело до слаб економски развој на стопанството;
- Пораст на миграција;
- Намален животен стандард;
- Нереализацијата на планскиот опфат ќе се испушти можноста од идни потенцијални инвестиции за економски-одржлив развој.

Доколку не се реализираат предвидените решенија во рамки на планскиот опфат ќе се испушти можноста за економски-одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрга е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Со изработката на планските решенија од Урбанистичката планска документација просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

Овие аспекти се земаат со цел да се изнајде најповолното решение кое ќе придонесе за заштитата на животната средина и здравјето на човекот.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус на населението ќе иницира поголема стагнација;
- Продолжување на трендот миграција;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина;
- Искористување на слободни земјоделски површини.

Во случај на реализирање на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Добри микроклиматски услови;
- Одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност;
- Обезбедување на нови вработувања;
- Зајакнување на можностите за одржлив економски и социјален развој на регионот;
- Запирање на економската миграција;
- Развој на локалната самоуправа преку плаќање на даноци, комуналии и други давачки;
- Зголемување на вредноста на земјиштето.

Со предвидените содржини ќе овозможи остварување на функции со директни или индиректни економски ефекти. Согласно определбите на Просторниот план на Р. Македонија, идниот развој и разместеноста на намените во планскиот опфат на просторот за кој се наменети Условите за планирање, треба да базира на примена на принципите и стандардите за заштита на животната средина, особено нивна превентивна примена и спречување на евентуалните влијанија врз животната и работна средина.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Појавите кој како претпоставка може да се јават од имплементацијата на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и загадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, може да се анализираат од негативен и позитивен аспект. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето како и влијанијата врз социо-економските можности во општина Дебрца.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од генерален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат не само што ќе ја запре економската миграција на локалното население туку и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на објектите предвидени надвор од зоната на домување и индивидуалните стамбени објекти не се очекува истиот да предизвика негативни влијанија врз здравјето на локалното население. Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила и тешката механизација ќе се покачат доколку има изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето што е опфатено и со планската содржина во планскиот опфат каде ќе се имплементира планот.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на планските решенија дефинирани со овој план ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата, подобрување на начинот на живот, зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот и сл.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба-изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Во време на градежната фаза треба да се очекуваат, пред се:

- Повремено загадување на воздухот од местата на изведба на градежните активности, од градежните материјали кои ќе се користат и од видот на транспортот на градежните материјали;
- Целата градежна механизација за време на подготовката на теренот ќе има негативно влијание врз квалитетот на воздухот;
- Главен загадувач на воздухот за време на градежните активности ќе биде прашината предизвикана од копање, набивање на тлото, односно земјените работи.

Евентуалните влијанија од овој вид ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната

средина, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување на планскиот опфат и изградба на инфраструктурната мрежа треба да се очекува зголемена бучава. Како извори на бучава ќе се јави градежната механизација.

На опфатот во оваа фаза не се предвидени содржини кои би можеле да бидат извори на штетна бучава.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оценка на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание врз квалитетот на водите

Ако неправилно се управува со отпадните води може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште. Планските решенија за комуналната инфраструктурна мрежа и одведувањето на фекалните и атмосферските води од објектите нема да дозволат истите неконтролирано да се испуштаат, односно истите ќе се третираат во овој плански опфат доколку тоа има потреба.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од неправилно управување со отпадот. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на водите ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска и во таа насока ќе се предвидат посебни мерки согласно законската регулатива.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменски содржини кои ќе резултираат со веќе споменатите придобивки. Евентуалните

влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветно управување со санитарните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Значајни влијанија врз почвата не се очекуваат, бидејќи во Планот за изградба ќе се предвидат мерки и решенија за комуналната инфраструктурна мрежа, управување со отпадните води и отпадот кој ќе се генерира во објектите. Индиректно, негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата и емисиите во планскиот опфат се проценуваат како не многу значајни со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидените објекти.

Влијание врз пределот

Имплементацијата на планот нема да има влијание врз пределот од причина што целта на овој план е да се создадат реални услови за одржлив развој и подобрување на стопанството.

Пределот се очекува да се наруши во време на активностите при изградба, но со ограничен временски период.

При реализацијата на објектите и нивната инфраструктура може да предизвикаат негативни влијанија врз пределот како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Ваквите влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности, книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Според Законот, доколку се појави некое археолошко наоѓалиште ќе се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18).

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина. Заштитата на природата ја опфаќа заштитата на биолошката и пределската разновидност и заштитата на природното наследство.

Голем број на активности кои би се одвивале со реализацијата на планскиот опфат може да предизвикаат нарушување на биолошката рамнотежа во областите каде што тие се одвиваат и да имаат директно или индиректно влијанија врз објектите и подрачјата заштитени или предложени за заштита како природно наследство. Потенцијални влијанија можат да се јават како резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материи и сл.

Влијание врз материјалните добра

Имплементацијата на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето на поширокото подрачје.

Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализација на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, во градежната фаза ќе се создадат поголеми количини на градежен отпад при реализација на градежните активности и земјен отпад заради раскопување на земјиштето. Во планскиот документ да се предвиди доколку е возможно градежниот шут повторно да се искористи при тампонирање на пристапните делови и покривање на ископите или уредно да се одложи на депонија по завршување на градежните активности.

Доколку отпадот уредно се селектира и собира во контејнери, а после тоа комуналниот отпад организирано се транспортира на депонија се очекува влијанијата од генерирањето на отпад да бидат сведени на минимум. Се препорачува испитување на можноста за искористување на отпадот како секундарна сировина или негово одложување до капацитети каде ќе може да се искористува неговиот потенцијал.

Се препорачува сите овие активности да бидат опфатени со изработката на Студиите или Елаборатите согласно Законот.

Влијание од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. Во планскиот опфат се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти да се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапите не смее да биде помала од пропишаната со што се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против

пожарот и спасување на луѓето. Ивичниците на пристапните патишта мора да бидат закосени поради лесен пристап на пожарните возила до секој објект.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита на пожар.

Деталната анализа на овие влијанија ќе биде со студиите или елаборатите согласно Законот и се обврска да се изготват во подоцнежните фази на реализација на планот.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот плански опфат, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со комуналниот отпад;
- Озеленување на просторот;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување. Согласно Законот за урбано зеленило, процентуалната застапеност на зелената површина да се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ” бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

Самиот факт што избраната локација се наоѓа во рамките на заштитеното подрачје, изградбата на нови објекти може да доведе до нарушување на пределот и визуелниот амбиент кој го карактеризира овој регион.

Од тие причини, согласно параграф 172 од Оперативниот водич за имплементација на Конвенцијата за заштита на културно наследство потребно е државите - членки на Конвенцијата да го информираат Комитетот за светско наследство за нивната намера за превземање на поголеми реконструкции или нови градежни зафати во подрачјето заштитено според Конвенцијата.

Во насока на почитување на горенаведената одредба, планските документи, архитектонските идејни и основни проекти како и изготвените Студии за влијанието врз животната средина преку Националната комисија за УНЕСКО во РМ треба да бидат доставени до Центарот за Светско наследство на УНЕСКО, пред донесување на конечни одлуки. На овој начин Комитетот може да помогне во изнаоѓање на соодветни решенија за да се обезбеди целосно зачувување на исклучителната универзална вредност на доброто.

Доколку при изработка на Локалната урбанистичка планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија просторот кој е предмет на разработка на ЛУПД за ГП - 1.1 со намена Г2 - лесна индустрија, КО Белчишта, Општина Дебрца, се наоѓа во близина на предложеното за заштита природно наследство СПР Белчишко Блато.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Имплементацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на демографскиот развој и затоа не се предвидуваат мерки за заштита.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Интегралната реализација на предложените мерки во сите фази на инвестициониот циклус е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат е потенцијална опасност. Затоа се предлага (интегрирано управување), организирано собирање и транспортирање до местото наменето за отпад. Доследното спроведување на планските решенија, ќе доведе до директна заштита на човековото здравје. Примената на сите мерки ќе овозможи елиминирање на евентуалните

негативни влијанија врз животната средина кои може да се рефлектираат на директен или индиректен начин врз здравјето на човекот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина и неопходно е при проектирање и реализација на сите објекти да се применат и имплементираат најдобри достапни техники кои го заштитуваат воздухот од загадување.

Објектите од аспект на еколошка заштита не смеат да ја нарушат постојната еколошка рамнотежа и истите е потребно да бидат изведени согласно сите стандарди и нормативи од ваков вид.

Се претпоставува дека загадувањето што ќе биде предизвикано од начинот на греењето на објектите, нема да претставува загрижувачка опасност по загадувањето на животната средина.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на планот се предлагаат следните мерки:

- Подигање на зелени зони околу граничната линија на планскиот опфат;
- На самата локација да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање како и додатно намалување на аерозагадувањето;
- Избегнување на користењето на фосилните горива како енергетски ресурс;
- Користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии;
- Мониторинг на емисии на загадувачки материи во воздухот;
- За подобрување на квалитетот на воздухот на самиот опфат, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиот ѝромени

Во доменот на заштитата на животната средина основна цел е преку соодветни плански поставки да се обезбедат услови за непречен развој со истовремено зачувување на квалитетот на средината за живот и работа.

За остварување на наведената цел, поставките и потребите од заштита на средината се вградуваат во сите домени на урбанистичкото планирање преку проверка и изготвување на современи стандарди и нормативи.

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Затоа не се препорачуваат мерки.

- Мерки за намалување од зголемена бучава

Во овој регион, изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето. Покрај недоволната опфатеност со мониторинг на бучава, се смета дека бучавата нема да ги надминува дозволените стандарди.

На самиот опфат не се предвидени содржини кои би можеле да бидат извори на штетна бучава.

Прашањето за намалување на проблемите со бучава треба да се решава со обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади во опфатот. Во функција на заштита од бучава да се предвиди зелен заштитен појас покрај сообраќајниците.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- Пред започнувањето на секој градежен зафат на планскиот опфат инвеститорот да го организира собирањето на градежниот отпад, негово депонирање или искористување во инвестиционите активности;
- Интегрално управување со комуналниот отпад и негова селекција;
- Поставување контејнери спрема видот на отпадот на соодветни бетонски површини;
- Потенцијално замастените води кои што имаат манипулативни површини, сообраќајници и паркинзи, преку преливни решетки, со посебен дренажен систем да се спроведат до таложник на сепаратор на масло и масти и после нивен третман да се спроведат во канализациона мрежа;
- Селектирано и организирано депонирање на комуналниот отпад со контролиран транспортен систем во депонија;
- Со плановите за хортикултура да се утврдат исклучиво декоративни насади за да не се очекува значајно загадување на почвата.

За чиста и незагадена почва треба да се обезбеди поголема контрола при употребата на материјалите и суровините кои ќе се користат во прометот и работењето во објектите. Доследната примена на планските решенија од страна на инвеститорите ќе биде доволна гаранција за евентуалните влијанија (загадување и ерозија) да бидат сведени на минимум.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Во планирањето на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина. Заштитата на природата ја опфаќа и заштитата на биолошката разновидност.

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл. На просторот за изработка на планот нема евидентирано природно наследство. Доколку при изградба на објектите или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природното наследство кои можат да бидат загрозувани со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се превземат следните мерки на заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на деловите прогласени и предложени како природно наследство;
- Забрана за вршење на какви било стопански активности кои не се во согласност со целите и мерките за заштита утврдени со правниот акт за прогласување природното добро или Просторниот план за подрачје со специјална намена;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејзаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и преземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветни институции во окружувањето;
- Почитување на начелата за заштита на природата согласно Законот за заштита на природата.

Особено внимание при заштита на природата, треба да се посвети на начинот, видот и обемот на изградбата што се предвидува во заштитените простори за да се одбегнат или да се надминат судирите и колизиите со инкомпатибилните функции. За таа цел е неопходно почитување на следните принципи:

- Оптимална заштита на просторите со исклучителна вредност;
- Зачувување и обновување на постојната биолошка и пределска разновидност во состојба на природна рамнотежа;
- Обезбедување на одржливо користење на природното наследство во интерес на сегашниот и идниот развој, без значително оштетување на деловите на природата и со што помали нарушувања на природната рамнотежа;
- Спречување на штетните активности на физички и правни лица и нарушувања во природата како последица на технолошкиот развој и

извршување на дејности, односно обезбедување на што поповолни услови за заштита и развој на природата;

- Рационална изградба на инфраструктурата;
- Концентрација и ограничување на изградбата;
- Правилен избор на соодветна локација.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените активности во планската документација ќе бидат во насока на зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Планската реализација со обезбедување на заштитни појаси со високо и ниско зеленило само ќе го надополни пределот во позитивна смисла. Затоа не се предвидени никакви мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на планскиот документ има позитивно влијание врз материјалните добра и затоа не се препорачуваат мерки за влијанијата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство се уредуваат видовите, категориите, идентификацијата, начинот на ставање под заштита и другите инструменти за заштита и користењето на културното наследство, правата и должностите на имателите и ограничувањата на правата на сопственост на културното наследство во јавен интерес.

Во границите на планскиот опфат не постојат градби или споменички целини од културно-историско значење.

Во текот на реализација на предвидените површини за градба од овој план, при нивното темелење доколку се најде на археолошки остатоци заради превземање на заштитни мерки, потребно е да се информираат службите надлежни за заштита на културно-историското наследство кои ќе пропишат посебни услови и режим за нивна заштита.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Комуналното претпријатие од општината има задача самостојно да го организира дневното или неделното прибирање на сметот и истото да го евакуира во депонија. Со тоа ќе се спречи загадувањето на почвите и на подземните води, а со тоа и на животната и работната средина воопшто.

- Тврдиот отпад да се собира во контејнери, а потоа комуналното претпријатие ќе врши евакуација;

- Трајното депонирање или одлагање на отпадот во планираниот опфат или надвор од предвидените садови за одлагање да биде најстрого забрането.

Неопходно е да се воспостави ефективна организациска поставеност во сите фази на реализација на планскиот опфат од планирање до финално отстранување на генерираниот отпад на локацијата. Активностите на управување со отпад мора да ги спречуваат емисиите во животната средина, како и штетните и другите негативни ефекти врз здравјето и добро состојбата на населението, преку техничките мерки со посебна цел да се заштитат зелените површини и водните ресурси.

- Мерки за намалување на влијанијата врз површинските и подземните води

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита. Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации се однесува на нивна монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во се према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

Секој субјект е должен во текот на своите активности да превзема мерки со кои ќе се спречи загадувањето на водите и да избегнува активности кои би предизвикале ризици и негативни ефекти врз животната средина.

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот ќе бидат санитарните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загорзат квалитетот на околното земјиште и здравјето на луѓето.

- При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води;
- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените работи и ископувања и нивно прекривање со вегетација. Мерките за контрола на ерозивните процеси за време на изградбата вклучуваат примена на оградувањата на нагибите;
- Пред почетокот на било какви градежни работи неопходно е приклучување на водоводна и канализациона мрежа;
- Канализациониот систем да биде решен по сепарациски систем (да биде одвоено одведувањето на фекални и атмосферски води);
- Во фекалната канализациона мрежа да се предвиди испуштање на сите отпадни води (доколку има потреба истите да подлежат на предтретман) и да се одведат до водонепропусни септички јами;
- Атмосферската вода ќе се испушта слободно во тревните површини;

- Потенцијално замастените атмосферски води во кругот на работните зони, манипулативните површини, сообраќајници или паркинзи, преку сливни решетки, преку посебни дренажни системи да се спроведат до таложникот (сепараторот) на масла и после нивен предtretман да се испуштат во канализација, а оттаму во септичката јама;
- Соодветно управување со отпадот;
- Правилно складирање и чување на сировини за работа;
- Запазување на целите на животната средина и почитување на поставените стандарди.

Посебно за објекти ако има потреба ќе се изработат програми за контрола и обезбедување на квалитетот на соодветните производни програми за миење и санација на опремата и просторот.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

Мерки за заштита од урнатини

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирање на просторот.

Во Урбанистичката планска документација е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците, врз основа на што е изработено планираното решение.

При планирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците, зони на тотални урнатини.

Според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 8° по МЦС скалата.

Да се предвидува асеизмична градба, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираните решенија на уличната мрежа обезбедуваат:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла на сообраќајниците);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција во кругот на катастрофата;
- штетите да се сведат на минимум и
- брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Другите елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, треба да се утврдат со посебниот елаборат за асеизмична градба во делот на статиката и динамичка анализа на градбите, како составен дел на проектната документација.

Мерки за заштита од свлекување на земјиштето

На просторот досега не се забележани свлекувања на земјиштето.

Мерки за заштита од атмосферски нанооди

Со цел за поефикасна заштита задолжително е предвидување на современа громобранска инсталација на сите поголеми градби и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетацијата.

Мерки за заштита од пожар, експлозии и опасни материји

При изработката на Урбанистичка планска документација се предвидени пропишани мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15) и Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), како и Правилникот за суштинските барања за заштита од пожар на градежните објекти („Сл. Весник на РМ” бр. 94/09), Правилникот за техничките нотмативи за хидрантска мрежа за гасење на пожари („Сл. Весник на РМ” бр. 31/06), Правилник за суштинските барања за градежните објекти („Сл. Весник на РМ” бр. 74/06) и други позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита се предвидува од аспект на:

- брз и непречен пристап до градбите;
- градбите да се предвидуваат од тврда градба, со примена на огноотпорни материјали;
- при изработка на АУП да се води сметка за обезбедување на доволни растојанија;
- со сообраќајното решение и начинот на кој се предвидува изградбата да биде овозможен пристап на противпожарно возило од повеќе страни;
- во градот Струга и Охрид има противпожарна единица, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар, во склоп на сервисните дејности;
- да биде обезбедена доволна количина на вода за гасење на пожар.

Се препорачува на изведувачот на градежните работи да во целост да ги почитува одредбите предвидени со Законот за безбедност и здравје.

Градежните работници да бидат опремени со лични и колективни средства за заштита при работа.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот, рециклирање и негова повторна употреба;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката на ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;

- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на влијанијата. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.;
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Краток преглед за причините врз основа на кој се одвиваат алтернативите;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- Планот за мониторинг на животната средина.

ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрга се изработува врз основа на просторните можности на локацијата, постојната состојба, ажурираната геодетска подлога, Планската програма, одредбите кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, податоците и информациите од органите на државната управа и другите субјекти, како и потребите на нарачателот. Изготвувањето на планот се врши во согласност со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18), Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18), Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на генерален урбанистички план, детален урбанистички план, урбанистички план за село, урбанистички план вон населено место и регулациски план на генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документации и архитектонско-урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

Целта на оваа Локалната Урбанистичка Планска Документација е да се уреди земјиштето во планскиот опфат, да се потврдат постојните содржини и да се утврдат нови кои треба да ги задоволат потребите на сопствениците-нарачателот, при што треба да се почитуваат плановите од повисоко ниво.

Со ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, се дефинираат граници на градежната парцела, како и сите урбанистички, архитектонски и комунални параметри за изградба на објекти според дефинираната намена. Компатибилни класи на намена се Б1-мали комерцијални и деловни дејности (30%), Б2-големи трговски единици (30%), Б4-деловни простори (10%), В2-здравство и социјална заштита (5%), Д2-заштитно зеленило (30%), Д3-спорт и рекреација (30%), Д4-меморијални простори (30%), Г3-сервиси (30%), Г4-стоваришта (30%) со максимален дозволен % на учество на збирот на компатибилните класи на намена во однос на основната класа на намена во планот од 49%.

Дефинирана е една градежна парцела чии граници се детално прикажани во графичките прилози во планската документација. Границата на градежната парцела, на западната страна на планскиот опфат се поклопува со регулациона линија. Дозволената максимална висина на градбите се дефинира на 15 м од кота на заштитен тротоар, додека катноста ќе биде П+2. Градежната линија е дефинирана на растојание од 5.0 м од границата на градежната парцела освен од западната страна каде е дефинирана на 20 м заради регионалниот пат. Со општите и посебни услови за градење се дефинираат конкретните услови за градење во рамките на предвидената градежна парцела.

Планскиот опфат зафаќа една катастарска парцела од која ќе се оформи една градежна парцела со намена Г2. Градежна парцела ќе се оформи од КП1289, КО Белчишта, која е во сопственост на Република Македонија. Теренот е релативно рамен со благ пад кон север.

На север се граничи со КП-1293, на исток се граничи со КП1298, на југ со КП1278/1, КП1283 и КП1453, а од запад со оска на регионален пат (делница Ботун (врска со А2) - Белчишта - Брежани - Железнец - врска со Р1305 и преку него се пристапува до локацијата.

Површината во опишаните граници на планскиот опфат изнесува 2,0065 ха.

Со ЛУПД намената на земјиштето се дефинира во рамките на група на класа на намена Г-производство, дистрибуција и услуги, односно Г2-лесна и незагадувачка индустрија, со компатибилни класи на намена Б1-мали комерцијални и деловни дејности (30%), Б2-големи трговски единици (30%), Б4-деловни простори (10%), В2-здравство и социјална заштита (5%), Д2-заштитно зеленило (30%), Д3-спорт и рекреација (30%), Д4-меморијални простори (30%), Г3-сервиси (30%), Г4-стоваришта (30%) со максимален дозволен % на учество на збирот на компатибилните класи на намена во однос на основната класа на намена во планот од 49%.

Од западната страна покрај КП1289 КО Белчишта, општина Дебрца поминува регионалниот пат (Делница Ботун-Белчишта, Брежани). Пристап до КП1289 ќе се овозможи преку овој регионален пат.

Потребата од паркинг простор се решава во рамките на градежната парцела. Потребен број на паркинг места се утврдува според класата на намена и во согласност со чл. 59-61 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 64/18). Во конкретниот случај потребниот број на паркинг места ќе се утврдува со проектната документација во зависност од потребите на градбата.

До границите на планскиот опфат постои изградена водоводна и електро мрежа. Со постоечката планска документација просторот не е урбанизиран, кое подразбира дека со реализацијата на планската документација ќе се создадат услови за идно приклучување на планираните градби на инфраструктурна мрежа. Во меѓувреме, комуналните приклучоци ќе се решаваат локално во границите на планскиот опфат.

До планскиот опфат постои изведен водовод со опсег на цевки Ф110. Водоснабдувањето на локалитетот ќе се реши со барање на приклучок до Јавното Претпријатие за комунална дејност Дебрца, општина Дебрца.

До изградбата на фекална канализација, фекалните отпадни води преку затворен систем на канализациони цевки ќе се одведуваат во фекални јами изградени во рамките на градежната парцела, кои ќе се празнат неколкупати годишно.

Не постои изградена атмосферска канализациона мрежа. Атмосферските води ќе се одведуваат со пад од поплочаните површини кон околното зеленило во рамките на парцелата.

Одведувањето на водите ќе се врши во попивателни бунари во рамките на градежната парцела. Пред да се испуштат во попивателните бунари водите ќе треба да бидат третирани со таложници и одвојувачи на маснотии за нивно пречистување до дозволеният степен на чистота.

Трасите на атмосферската канализација во опфатот ќе се дефинираат во понатамошните фази на изработка, со основниот проект.

До границите на планскиот опфат постои изградена електро мрежа. Со постоечката планска документација просторот не е урбанизиран, кое подразбира дека со реализацијата на планската документација ќе се создадат услови за идно приклучување на планираните градби на инфраструктурна мрежа. Во меѓувреме приклучоците ќе се решаваат локално во границите на планскиот опфат.

До планскиот опфат постојат електрични инсталации и тоа: среднонапонски кабелски вод, среднонапонски надземен вод и трансформаторска станица. За конкретните услови за обезбедување приклучок на идните градби на електричната мрежа ќе биде неопходно да се добие посебна електро-енергетска согласност од надлежното претпријатие. Приклучокот на телекомуникациска инфраструктура ќе се изврши врз основа на условите кои ќе бидат издадени од надлежното претпријатие.

Внатрешните сообраќајни површини и паркинзи се предвидува завршно да се обработат со асфалт и павер елементи одделени од околните површини со бетонски ивични ленти. Слободниот неизграден дел од градежната парцела се предвидува да се затревни и посади со ниско и високо зеленило.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со комуналниот отпад;
- Озеленување на просторот;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување. Согласно Законот за урбано зеленило, процентуалната застапеност на зелената површина да се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ” бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

Самиот факт што избраната локација се наоѓа во рамките на заштитеното подрачје, изградбата на нови објекти може да доведе до нарушување на пределот и визуелниот амбиент кој го карактеризира овој регион.

Од тие причини, согласно параграф 172 од Оперативниот водич за имплементација на Конвенцијата за заштита на културно наследство потребно е државите - членки на Конвенцијата да го информираат Комитетот за светско наследство за нивната намера за превземање на поголеми реконструкции или нови градежни зафати во подрачјето заштитено според Конвенцијата.

Во насока на почитување на горенаведената одредба, планските документи, архитектонските идејни и основни проекти како и изготвените Студии за влијанието врз животната средина преку Националната комисија за УНЕСКО во РМ треба да бидат доставени до Центарот за Светско наследство на УНЕСКО, пред донесување на конечни одлуки. На овој начин Комитетот може да помогне во изнаоѓање на соодветни решенија за да се обезбеди целосно зачувување на исклучителната универзална вредност на доброто.

Доколку при изработка на Локалната урбанистичка планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија просторот кој е предмет на разработка на ЛУПД за ГП - 1.1 со намена Г2 - лесна индустрија, КО Белчишта, Општина Дебрца, се наоѓа во близина на предложеното за заштита природно наследство СПР Белчишко Блато.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ” бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
9. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15 и 193/15);
10. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
11. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
12. Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
15. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
16. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16);
17. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);

18. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
19. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);
20. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16 и 11/18);
21. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16);
22. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ” бр. 25/98; измени 06/00);
23. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ имплементирани во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
3. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
4. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
5. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
6. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003
7. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
8. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2006/60/ЕС) од 22.12.2007
9. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
10. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
11. Директива за подземни води (80/68/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС

12. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
13. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16), Општина Дебрца, на ден 31.10.2017 година, донесе:

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ ЛУПД за формирање на градежна парцела ГП-1, со намена Г2-лесна индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца кој го донесува Градоначалникот на општина Дебрца потребно е да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.
2. Како органи засегнати од имплементација на планскиот документ ЛУПД за формирање на градежна парцела ГП-1, со намена Г2-лесна индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца се определуваат следните: општина Дебрца, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за економија, ЕВН, Мепсо, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство.
3. За планскиот документ ЛУПД за формирање на градежна парцела ГП-1, со намена Г2-лесна индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца, за чија изработка е одговорен Параметар ДООЕЛ, Скопје, а го донесува Советот на општина Дебрца, донесувањето на планскиот документ ЛУПД за формирање на градежна парцела ГП-1, со намена Г2-лесна индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца ќе има влијание врз животната средина.
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: влијание врз подземните и површинските води, влијание врз почвата, влијание по однос на генерирање на комунален и градежен отпад, влијание врз биодиверзитетот, влијание врз амбиентниот воздух и влијание од несреќи и хаварии.
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на општина Дебрца на следната веб адреса/и: www.debrca.gov.mk

Бр. 09-1686/1
Место Општина Дебрца

Име и презиме
Градоначалник
Зоран Ногочески

10/1

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сайт: www.moepp.gov.mk

Архивски број УП1- 15-1500/2017

Дата: 14. 11. 2017

ДО: Општина Дебрца
6344 Белчишта
Република Македонија

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 13-1687/1 од 31.10.2017 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање под бр. УП1- 15-1500/2017 од 02.11.2017 година поврзано со постапката за носење на планската документација за ЛУПД за формирање на градежна парцела ГП-1 со намена Г2-лесна индустрија на КП бр. 1289, КО Белчишта - Општина Дебрца, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб-страницата на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

Изработил: Бајрам Цамик

Контролирал: Милева Тагасовска

Согласен: Сашо Апостолов

Одобрил: Неби Реџеми

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki

Користена литература

- Просторниот план на РМ, 2004;
- Планска документација за ЛУПД за ГП-1.1 со намена Г2-лесна и незагадувачка индустрија на КП 1289, КО Белчишта, општина Дебрца;
- ЛЕАП за општина Дебрца;
- Преглед на заштитни подрачја во РМ (2008) и Извештај на меѓународен консултант за заштитени подрачја во рамки на УНДП/ГЕФ/МЖССП проектот: Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Македонија;
- Национална стратегија за одржлив развој, 2009;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008
- Национална стратегија за механизмот за чист развој за првиот период на обврски според протоколот од Кјото 2008-2012, 2007;
- Втор Национален Еколошки акционен план на РМ, 2006
- Национална стратегија за биолошка разновидност, 2004;
- Стратегија за управување со отпад во РМ 2008-2020;
- Национална транспортна стратегија за патниот превоз, 2008;
- Стратегија за демографски развој на РМ 2008-2015;
- Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007);
- Национална стратегија за мониторинг на животната средина, 2004;
- Стратегија за управување со животната средина, 2005;
- Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005;
- Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП), 1999;
- Рамковна директива за вода (2000/60/ЕС);
- Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС);
- Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС);
- Рамковна директива за бучава (2002/49/ЕС);
- Директива за стратегиска оценка на животна средина (2001/42/ЕС);
- ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина (2001/42/ЕС);
- Директивата на советот 96/61/ЕС од 24.09.1996 год. за интегрирана контрола и превенција од загадувањето;
- Достапни искуства и практики.